

Diagnoza potrzeb Technikum

w Zespole Szkół Ponadpodstawowych im. Stanisława Staszica

w Stąporkowie

Wprowadzenie

Diagnoza zapotrzebowania Technikum w Zespole Szkół Ponadpodstawowych im. Stanisława Staszica w Stąporkowie na wsparcie z Funduszy Europejskich, w tym ze środków programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027 oraz Erasmus+, została opracowana w oparciu o analizy danych zastanych, badania ankietowe, narzędzie SELFIE oraz wywiad.

W ramach przeprowadzonych badań zdiagnozowano aktualną sytuację naszego Technikum oraz problemy, które dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym możemy rozwiązać. Ważnym punktem naszej diagnozy była przeprowadzona inwentaryzacja i ocena aktualnej bazy dydaktycznej szkoły, pod kątem dostosowania do dzisiejszych wymogów rynku edukacyjnego, rynku pracy oraz ciągle rozwijających się nowoczesnych technologii. Nasza szkoła, podobnie jak inne funkcjonujące na rynku, wymaga ciągłego doposażania w nowoczesny sprzęt dydaktyczny adekwatny do zmieniających się wymogów egzaminacyjnych oraz rynku pracy.

Młodzież naszej szkoły w znacznej mierze pochodzi z terenów wiejskich o utrudnionym dostępie do edukacji pozaszkolnej. Bardzo wysoki wskaźnik bezrobocia w powiecie koneckim, jak również w gminie Stąporków ma poważny wpływ na sytuację materialną naszych uczniów. W strukturze bezrobocia znaczny udział stanowią bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych. Trudna sytuacja finansowa rodziców powoduje brak możliwości zapewnienia dodatkowych zajęć oraz kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe a także zakupu nowoczesnego sprzętu do nauki zawodu.

1.1 Cel badania

Głównym celem badania było zidentyfikowanie potrzeb edukacyjnych uczniów technikum oraz potrzeb z zakresu doskonalenia zawodowego nauczycieli przedmiotów grup: informatycznej, handlowej i logistycznej w ZSP w Stąporkowie a także stworzenie warunków do ich zaspokojenia.

Odpowiedzią na oczekiwania uczniów, rodziców i nauczycieli będzie opracowanie projektów oraz pozyskanie funduszy na przygotowanie i realizację oferty zajęć edukacyjnych, kursów, staży zawodowych dla uczniów, szkoleń dla nauczycieli, a także doposażenia bazy dydaktycznej szkoły.

1.2 Narzędzia badawcze

Diagnozę przeprowadzono w oparciu o następujące narzędzia badawcze:

- a) analiza danych zastanych,
- b) badania ankietowe,
- c) narzędzie SELFIE,
- d) wywiady.

1.3 Uczestnicy badania

W badaniu wzięli udział uczniowie klas I, II, III, IV Technikum ZSP w Stąporkowie kształcącego w zawodach technik logistyk, technik informatyk i technik handlowiec. Badaniem zostali objęci wszyscy uczniowie powyższych klas. Jest to młodzież w wieku od 14 do 19 lat.

Drugą grupę badanych stanowili nauczyciele przedmiotów zawodowych i przedmiotów ogólnokształcących prowadzących zajęcia w technikum.

Trzecią grupę badanych stanowili rodzice uczniów Technikum ZSP im. Stanisława Staszica w Stąporkowie.

1.3 Czas badania

Badanie zostało przeprowadzone w okresie XII. 2023r – I. 2024r.

1.4 Analiza wyników przeprowadzonego badania

Badanie przeprowadzono wśród 157 uczniów Technikum (48 K i 109 M), co stanowi 100% uczniów uczących się w zawodach technik informatyk, technik logistyk i technik handlowiec. Badaniem objęta była także grupa nauczycieli ucząca w Zespole Szkół Ponadpodstawowych (37 nauczycieli: 26 K i 11 M), w tym 15 nauczycieli uczących w Technikum (12 K i 3 M). W grupie respondentów znaleźli się również rodzice uczniów Technikum (98 osób), którzy informacje zwrotne dotyczące zapotrzebowania i oczekiwań wobec szkoły, przekazywali na zebraniach z wychowawcą oraz podczas indywidualnych rozmów z nauczycielami i kadrą kierowniczą.

Diagnoza wykazała potrzeby w zakresie:

a) rozszerzenia oferty:

- wprowadzenie dodatkowych zajęć służących lepszemu przygotowaniu uczniów do poruszania się na rynku pracy (w obszarach m.in.: kształtowania kompetencji kluczowych, doradztwa zawodowego, wsparcia pedagogiczno-psychologicznego oraz rozbudzania kreatywności i innowacyjności) – 73% ankietowanych uczniów (35K i 80 M),
- zorganizowanie dodatkowych zajęć rozwijających umiejętności podstawowe i przekrojowe z matematyki i języka angielskiego (65% ankietowanych uczniów– 31K i 71M),
- zorganizowanie kursu informatycznego Autocad (69% ankietowanych -18K i 90 M),
- zorganizowanie szkolenia „ Magazynier z obsługą wózka jezdniowego” (75% ankietowanych uczniów - 48K i 70M),
- zorganizowanie innowacyjnych praktyk zagranicznych,(100% ankietowanych- 48K i 109M),
- zorganizowanie płatnych staży zawodowych (95% ankietowanych uczniów- 44 K i 105M);

b) doposażenia bazy szkoły:

- wyposażenie pracowni szkolnych w sprzęt niezbędny do realizacji dodatkowych zajęć (85% ankietowanych uczniów i nauczycieli – 63K i 102M),
- doposażenie pracowni w niezbędne wyposażenie dla konkretnych kierunków kształcenia (90% ankietowanych uczniów i nauczycieli – 67K i 108M),

c) doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie m.in.:

- nabywanie nowej wiedzy z zakresu nowoczesnego doradztwa zawodowego oraz prowadzenia treningu negocjacji (67% ankietowanych nauczycieli- 18K i 7M),
- korzystania z narzędzi TIK w nauczaniu przedmiotowym (52% ankietowanych nauczycieli – 11K i 8M),
- indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (58% ankietowanych nauczycieli – 15K i 6 M).

Powyższa analiza została poprzedzona analizą narzędzi badawczych, narzędzia SELFIE oraz analizą wyników inwentaryzacji posiadanego przez szkołę wyposażenia.

W ankiecie Selfie przeprowadzonej w dniach 08- 14.01.2024r. uczestniczyło:

- kadra kierownicza - 2 osoby, co stanowi 100%,
- nauczyciele - 14 osób, co stanowi 93% zaproszonych do badania,
- uczniowie - 124 osoby, co stanowi 79% uczniów objętych badaniem.

Analiza informacji zawartych w Selfie wykazała także, iż infrastruktura cyfrowa w naszej szkole nie wspiera nauczania i uczenia się z wykorzystaniem technologii cyfrowej. Szkoła dysponuje zbyt małą liczbą urządzeń cyfrowych, które mogą być wykorzystywane na zajęciach. Potwierdzeniem tego są odpowiedzi nauczycieli i kadry kierowniczej. Na pytanie: "Infrastruktura cyfrowa w naszej szkole wspiera nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem technologii cyfrowych" uzyskaliśmy średni wynik 3,1 w skali do 5. Natomiast na pytanie: „Nasza szkoła dysponuje urządzeniami cyfrowymi do nauczania, z których mogą korzystać” wynik był na poziomie 2,9 w skali do 5. Z kolei do pytania: " W naszej szkole znajdują się będące własnością szkoły lub zarządzane przez szkołę urządzenia cyfrowe, z których uczniowie mogą korzystać, kiedy tego potrzebują" odpowiedzi respondentów były bardzo zbliżone: kadra kierownicza 2,5, nauczyciele 2,7, uczniowie 2,6, co dało średni wynik 2,6 w skali do 5. Większość respondentów uważa, że w naszej szkole nie ma wystarczającej ilości urządzeń przenośnych, które uczniowie mogą wziąć do domu, kiedy tego potrzebują (średni wynik 2,3 w skali do 5, szczególnie niski wynik był w grupie uczniów – 1,6). Jeżeli chodzi o korzystanie przez nauczycieli z platform online do których uczniowie mogą wnieść swój wkład, aby ułatwić sobie naukę, uzyskane odpowiedzi wpłynęły na osiągnięcie wyników: 3,1 wśród uczniów a 3,0 wśród nauczycieli, co ma związek ze słabą infrastrukturą informatyczną szkoły.

Badanie wykazało także, jakie czynniki wpływają na nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem technologii cyfrowych. Wśród podanej grupy czynników na pierwszym miejscu znajduje się niewystarczające wyposażenie cyfrowe (96% respondentów), następnie brak finansowania (93% respondentów) oraz zawodne lub wolne łącze (75% respondentów).

Uczniowie oraz nauczyciele wypełniający ankiety oraz narzędzie Selfie, oceniając wyposażenie niezbędne do realizacji zajęć zawodowych, w znacznej mierze (90%) stwierdzili braki w wyposażeniu pracowni. Według respondentów należy zakupić min. sprzęt umożliwiający dobre przygotowanie do kwalifikacji zawodowych w technikum w zawodach: technik informatyk, technik handlowiec i technik logistyk. Wynika to przede wszystkim z szybkiego „starzenia” się i dużego eksploataowania sprzętów komputerowych oraz zmieniających się wymagań egzaminacyjnych.

1.5 Uzasadnione potrzeby realizacji projektu

W ankietach przeprowadzonych w ramach opracowania diagnozy potrzeb ZSP im. S. Staszica w Stąporkowie uczniowie zwrócili uwagę na następujące trudności, które wpływają na ich efekty kształcenia:

- brak funduszy na dodatkowe zajęcia oraz zakup potrzebnych materiałów i wyposażenia umożliwiającego dobre przygotowanie do egzaminu zawodowego wynikające ze słabej sytuacji materialnej rodziny (70% ankietowanych uczniów – 34K i 76M) - stąd potrzeba zapewnienia bezpłatnego wsparcia,

-brak środków finansowych na dojazd na dodatkowe zajęcia (większość uczniów pochodzi z terenów wiejskich o słabo rozwiniętej infrastrukturze 87 uczniów, co stanowi 56% badanej grupy).

Ankietowani nauczyciele w barierach dotyczących udziału w proponowanych formach kształcenia wskazywali na brak czasu na dojazd do ośrodków szkoleniowych, które w większości znajdują się w dużych miastach. Bariery wpływającą na uatrakcyjnienie oferty zajęć jest także brak nowoczesnych pracowni wyposażonych w sprzęt najnowszej generacji. Stąd potrzeba pozyskania dodatkowych środków finansowych na wzbogacenie infrastruktury szkolnej.

Biorąc pod uwagę szkołę, także widoczna jest bariera finansowa – potrzeba doposażenia i zakupu dodatkowych pomocy dydaktycznych wynika z przestarzałego technologicznie dostępnego wyposażenia i zmieniających się wytycznych dotyczących warunków do przeprowadzania egzaminów zawodowych.

Na przestrzeni ostatnich lat znacząco zmienił się polski rynek pracy a wraz z nim polityka personalna firm. Wzrosła skłonność pracowników do mobilności przestrzennej. Po dokonaniu analizy lokalnego rynku pracy i oczekiwań pracodawców zauważyliśmy potrzebę nowoczesnego podejścia do kształcenia zawodowego. Uczniowie, którzy kończą technikum oprócz dobrego przygotowania do egzaminu zawodowego muszą nabyć dodatkowe kwalifikacje umożliwiające im sprawne poruszanie się na rynku pracy co w efekcie pozwoli im stać się konkurencyjnymi. Dlatego też uczniowie wykazują duże zainteresowanie odbyciem staży zawodowych i praktyk szczególnie tych zagranicznych. W związku z zaspokojeniem potrzeb uczniów szkoła stara się pozyskać środki finansowe z różnych źródeł, także tych unijnych. Aby osiągnąć cele musimy wzbogacić warsztat pracy, przede wszystkim zapewnić wyposażenie pracowni zgodne z nowymi wytycznymi kształcenia w zawodach. Kształcenie to wymaga specyficznego, indywidualnego podejścia do uczniów jak również bardzo dobrego wyposażenia bazy szkolnej zapewniającej kształcenie praktyczne w każdym zawodzie. Dodatkowe zajęcia i kursy przewidziane w ramach realizowanych projektów pozwolą uczniom pogłębić wiedzę niezbędną do zdania egzaminów i zdobycia nowych kwalifikacji zawodowych z uwzględnieniem umiejętności praktycznych. Nauczycielom zaś pomogą w podniesieniu swoich kwalifikacji oraz poszerzeniu wiedzy z zakresu doskonalenia kompetencji kluczowych, a także swojego warsztatu pracy poprzez poznanie metod aktywnego uczenia się z wykorzystaniem TIK. Szkoła zapewniając warunki dobrego kształcenia spełnia oczekiwania uczniów i ich rodziców oraz wychodzi naprzeciw zapotrzebowaniu pracodawców, którzy chcą zatrudnić wykwalifikowanych pracowników, a także staje się konkurencją na rynku edukacyjnym.

1.6 Wnioski

Po dokonaniu diagnozy należy stwierdzić:

1. Istnieje potrzeba zorganizowania dodatkowych zajęć podnoszących kompetencje kluczowe uczniów a także kursów zwiększających ich kwalifikacje i możliwości zatrudnienia na rynku pracy.
2. Zaobserwowano duże zainteresowanie płatnymi stażami które wynika z możliwości uzyskania praktycznego doświadczenia zawodowego u potencjalnych pracodawców.

3. Respondenci wskazali, iż niezbędnym elementem prawidłowego procesu kształcenia jest nowoczesna, dobrze wyposażona baza dydaktyczna dlatego istnieje konieczność pozyskania środków finansowych na unowocześnienie i wzbogacenie infrastruktury szkolnej.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom naszych uczniów i ich rodziców szkoła nawiązała współpracę z lokalnym środowiskiem, a w szczególności z KS WP w Końskich, celem pozyskania środków unijnych. Środki te zamierzamy przeznaczyć na realizację powyższych zadań.

Sporządził:

Zatwierdził:

DYREKTOR SZKOŁY
Anna Misiowiec
mgr Anna Misiowiec

WICESTAROSTA
Wiesław Skowron
Wiesław Skowron

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH
im. Stanisława Staszica
w Stąporkowie
26-220 Stąporków, ul. Stanisława Staszica 4
tel. 41 3741144; 41 3741802
REGON 291225294 NIP 6581225754

STAROSTWO POWIATOWE
w KOŃSKICH
26-200 Końskie, ul. Stanisława Staszica 2
tel. 41 372 41 34, fax 41 372 83 20
NIP 658-17-07-341 REGON 291018514
-1-